

Střípky z historie Vraného nad Vltavou a okolí

Více než půl století se po Vraném pohyboval sokol a vlastenec tělem i duší s typickými kulatými brýlemi. Díky čtyřem dětem zanechal ve Vraném a okolí poměrně velký počet potomků.

Antonín Veselý se svými vnuky v roce 1948. (Foto Půlpánová Zbraslav, archiv rodiny Kusých.)

Antonín Veselý pocházel z berounského řeznického rodu Veselých. Jeho pradědeček Václav, který se narodil ještě za vlády Marie Terezie, i jeho dědeček Emanuel byli řeznickými mistry. Ovšem jeho tatínek Antonín v řemeslu nepokračoval a vyučil se zámečnickem a strojníkem. Zřejmě prosperující papírna Haaseových ho tehdy odvála z Berouna

historický seriál - 24. díl Příběh Antonína Veselého a jeho rodiny

a přilákala do Vraného, kde potkal svou budoucí manželku **Annou Šťastnou ze Skochovic č. 27**. Svatba se konala v únoru roku 1863, Antonínovi bylo 27 let a Anně teprve 19. Manželé se odstěhovali blíž k rodišti ženicha, do Staré Huti, části dnešní obce Hýskov u Berouna. U jezů na řece Berounce tehdy stávaly jedny z největších českých válcoven a pudloven (továren na zpracovávání železa v pecích), kde Antonín získal práci jako strojník.

Zde se jim narodil syn Antonín Veselý, budoucí mědikovec a zakladatel vranského Sokola. Na svět přišel 28. 12. 1865 a pokřtěn byl o čtyři dny později, na Nový rok 1866, jako „Antonín Julius Veselý“.

Po roce 1866 stopa Antonína Veselého a jeho rodičů mizí. S největší pravděpodobností přesídlili do Brna, kde se Antonín mladší vyučil mědikovcem. Někdy před rokem 1901 se už jako dospělý objevil ve Vraném a zřejmě ho sem stejně jako kdysi jeho otce, přilákala papírna bratrů Haaseových. Mezitím ještě stihl procestovat kus světa (mnoho jeho vrstevníků neopustilo po celý život hranice okresu a někdy ani obce). Pracoval na stavbách cukrovarů, pivovarů i lihovarů v Rakousko-Uhersku, ale i za jeho hranicemi.

Na přelomu století, kdy Vrané a okolí žilo stavbou nové železniční tratě a na Jarově čerstvě dozněl hluk z prorážení železničního tunelu italskými dělníky, bydlel Antonín v domku č. 20 (dnes č. 120 v ulici V Zídkách

NA LISTOPAD PŘIPRAVUJEME KNIHU!

Více info na
www.stara-skola-vrane.cz

Stará Škola, z.s.
V Zídkách 128, Vrané nad Vltavou

Pojďme zaznamenat vzácné
vzpomínky pamětníků.
Ozvěte se, prosím, na
pavlinakourova@email.cz
Děkujeme!

Střípky z historie Vraného nad Vltavou a okolí

historický seriál - 24. díl pokračování Příběh Antonína Veselého a jeho rodiny

kách). O dva domy výš (v tehdejší číslu 33) bydlel zámečník a domkář František Žák, otec čtyř dcer: Sofie, Marie, Anny a Antonie. **Antonín se v roce 1901 oženil s nejmladší z nich, s o 15 let mladší Antonií Žákovou.**

Ženich a nevěsta zřejmě nedbali pořekadla „svatba v máji, do roka máry“ a nechali se 28. května oddat vranským farářem Františkem Vojtou. Sňatek svědčili **Václav Urban** (hostinský z plavecké hospody na samotě Vír) a **Julius Hartman** (strojník a hostinský z Hartmanovy restaurace ve Skochovicích), oba byli Antonínovi příbuzní. Antonínovi a Antonii se rok po svatbě narodil první syn, který dostal jméno Ladislav.

Rok a půl po Ladislavovi přišel na svět syn Jaroslav. A když malý Jaroslav oslavil své druhé narozeniny, na svět se už dral třetí Antonínův syn, kterého pojmenovali Jiří. Novorozený Jiří ale bohužel po čtyřech dnech zemřel. A na komplikace po porodu zemřela také Antonie, které bylo pouhých 25 let.

Antonín tak během pěti dní přišel o syna i o manželku a zůstal sám s dvěma malými chlapci. Brzy se proto **oženil se svojí švagrovou Marií Žákovou** (s o devět let starší sestrou zemřelé Antonie). Možná se nám to zdá dnes zvláštní, ale kdysi to bývala celkem běžná věc, která měla i praktické důvody. Budoucí manželé se již dobře znali, děti svou tetu také, ta jim díky pokrevním vztahům většinou mohla dát i více lásky, než případná nová nevlastní maminka „zvenčí“. A navíc, v rodině se dokonce traduje historka, že Antonín se před sňatkem s Antonií ucházel právě o starší Marii. A tak je možné, že k praktické stránce věci se připojila také „stará láska“.

Osm měsíců po svatbě se Antonínovi a Marii narodil syn „Slávek“ pokřtěný jako Miroslav Josef Veselý. To už se Antonín s rodinou přestěhovali o několik domků výš, do dnešního č.p. 157 v ulici Pod Lešem. Zde také vznikla

v roce 1907 následující fotografie:

Antonín v roce 1907 se svou druhou manželkou Marií a syny Ladislavem, nejmenším Slávkem a Jaroslavem. (Foto archiv Renaty Špringlové)

Fotografie vypadá idylicky, ovšem osud rozhodně idylický nebyl. V lednu následujícího roku totiž postihla rodinu Veselých třetí tragédie krátce za sebou, kdy jim malý Slávek ve věku šesti měsíců zemřel.

Antonínovi bylo v té době 42 let, stále pracoval jako mědikovec v místní papírně a už dlouhou dobu pomýšlel na založení Sokola ve Vraném. Toto přání se mu vyplnilo a 25. května 1908 je díky jeho iniciativě a nadšení dalších založen místní Sokol. Tím nastává pro Antonína opět veselé období (a konečně si to i zaslouží vzhledem ke svému příjmení). Aktivně se zapojuje do rozvoje nově vzniklého Sokola a hned od začátku sní i o vybudování sokolovny. V sokolské kronice se k roku 1908 píše: **„Na svatební hostině při sňatku br Františka Rákosníka náměstka**

NA LISTOPAD PŘIPRAVUJEME KNIHU!

Více info na
www.stara-skola-vrane.cz

Stará Škola, z.s.
V Zídkách 128, Vrané nad Vltavou

Pojďme zaznamenat vzácné
vzpomínky pamětníků.
Ozvěte se, prosím, na
pavlinakourova@email.cz
Děkujeme!

Střípky z historie Vraného nad Vltavou a okolí

historický seriál - 24. díl pokračování Příběh Antonína Veselého a jeho rodiny

starostova ve Skochovicích dne 11. června br Antonín Veselý vydražil viržinku (cigaro) za 25h a prohlásil tento peníz za první příspěvek na stavbu vranské sokolovny.“

V letech 1910 a 1913 přišly na svět dcery Zdeňka a Marie, veselé období tak pokračovalo. Rodina se stala kompletní a Antonín s Marií vychovávají společně čtyři děti.

Za nedlouho vypukla Velká (první světová) válka, ale Antonína od narukování zachránil vyšší věk. Válečná léta přečkal ve Vraném se svojí rodinou a snažil se všemožně

o další rozvoj Sokola (byl například členem správního výboru). A přestože válka nebyla pro nikoho jednoduché období a všech se dotkl všeobecný nedostatek, Antonín myslel i na ostatní. Poslední zápis v sokolské kronice k roku 1918 praví: „**Br. Antonín Veselý koupil 20 odznaků „Českého srdce“ a rozprodal je členstvu. České srdce pomocné sdružení bylo založeno v Praze 25. října 1917 za největší bídy ve světové vojně pro záchranu hladovějícího obyvatelstva Prahy, hlavně dětí.**“

Antonínovy čtyři děti rostly a rostlo i jeho pomyslné páté dítě, vranský Sokol. Antonín nechyběl u žádného významného milníku. Pokaždé se účastnil cvičení a průvodů a určitě s velkou hrdostí oblékal sokolský kroj, který nosil ještě po svých 80. narozeninách. Pro Sokol nadchl i svou rodinu – syn Ladislav se stal jednatelem vranského Sokola a manželka Marie pomáhala při sokolských akcích.

Antonín prožil velmi dlouhý, bohatý a pestrý život. Když mu bylo 79 let, byl zraněn při náletu na Prahu 14. února 1945. Při nešťastném omylu s fatálními následky svrhli Američané na Prahu kolem 150 tun bomb a nálet nepřežilo přes 700 lidí, dalších cca 1200 bylo zraněno. Mezi zraněnými byl i Antonín Veselý a také paní Jana Čáповá, (tou dobou ještě mladičká slečna Rybová) ze Skochovic. Antonín strávil několik týdnů v nemocnici Na Bulovce, ale brzy se zotavil a ještě se

Antonínův syn Ladislav Veselý přibližně v roce 1904. Tehdy batolata bez rozdílu pohlaví nosila dívčí šatičky. (archiv R. Špringlové)

Hostinský odbor Sokola před sokolovnou v roce 1933, Antonínova druhá manželka Marie Veselá stojí vlevo dole. (archiv R. Špringlové)

vrátil ke své práci mědikovce. Dožil se takřka 85 let.

Paní Dagmar Veselá, která se provdala za Antonínova vnuka Jiřího, na něj vzpomíná: „**Já jsem jako dítě jezdívala často z Prahy do Skochovic za tetou a pamatuju ho, jak tam chořoval každou neděli odpoledne k Hartmanům do hospody, protože to bylo příbuzenstvo. Chodil v čamaře, nosil kořili a sametovou stužku pod krkem. Měl vždycky takovou hůlku a tou hůlkou sekal do kopřiv.**“ Jeho osobnost pak jednoduše shrnula: „**Byl to strašně hodnej a pracovitej chlap.**“

Podrobnější informace a více fotografií můžete najít v knize, kterou právě připravujeme.

Natálie Lupienková

NA LISTOPAD PŘIPRAVUJEME KNIHU!

Více info na
www.stara-skola-vrane.cz

Stará Škola, z.s.
V Zídkách 128, Vrané nad Vltavou

Pojďme zaznamenat vzácné vzpomínky pamětníků.
Ozvěte se, prosím, na
pavlinakourova@email.cz
Děkujeme!